

Valtuutettu Heidi Aaltosen ym. valtuutettujen aloite perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden lopettamisesta ja estämisestä Raision kaupungissa

Kaupunginvaltuusto 04.05.2026 § 56

Valtuutettu Heidi Aaltonen jätti seuraavan aloitteen:

Raision kaupunki on merkittävä työnantaja, jonka henkilöstöpolitiikalla on suora vaikutus työntekijöiden hyvinvointiin, palveluiden laatuun ja kaupungin vetovoimaan. Vaikka määräaikaiset työsuhteet ovat perusteltuja esimerkiksi sijaisuuksissa ja määräaikaisissa hankkeissa, niitä käytetään käytännössä myös tilanteissa, joissa työvoiman tarve on pysyvä. Tämä näkyy erityisesti varhaiskasvatuksessa, opetuksessa, koulunkäynnin ohjauksessa sekä tukipalveluissa, joissa määräaikaisuudet ketjuuntuvat ja muodostavat tosiasiallisesti pysyvän työvoiman käytön mallin ilman vakituista työsuhdetta.

Orpo–Purran hallitus on valmistelemassa työelämlainsäädännön muutoksia, jotka helpottavat määräaikaisten työsuhteiden käyttöä ilman perusteltua syytä. Vaikka lainsäädäntö mahdollistaisi aiempaa laajemman määräaikaisuuksien käytön, Raision kaupungin ei tule lähteä tähän kehitykseen mukaan. Julkisenä työnantajana kaupungin tulee kantaa vastuunsa ja arvioida päätösten vaikutuksia työntekijöihin, palveluihin ja yhteiskunnalliseen oikeudenmukaisuuteen.

Määräaikaisten työsuhteiden lisääminen kohdistuu tutkitusti erityisesti naisiin ja nuoriin. Kunta-alalla, jossa enemmistö työntekijöistä on naisia, tämä tarkoittaa käytännössä sukupuolten välisen tasa-arvon heikentymistä. Samalla nuorten ja työuransa alkuvaiheessa olevien asema työmarkkinoilla heikkenee entisestään. Perusteettomien määräaikaisuuksien lisääminen kasvattaa työelämän epävarmuutta, vaikeuttaa elämän ennakoitavuutta ja lisää kuormitusta.

Työnantajan näkökulmasta jatkuva määräaikaisuuksien käyttö heikentää sitoutumista, lisää henkilöstön vaihtuvuutta ja kasvattaa rekrytointi- ja perehdytyskustannuksia. Palveluiden näkökulmasta seurauksena on jatkuvuuden heikkeneminen, asiakassuhteiden katkeaminen ja laadun vaihtelu. Erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvissa palveluissa pysyvyys on keskeinen laadun tekijä.

Raision kaupungilla on mahdollisuus toimia vastuullisena työnantajana ja tehdä tietoinen linjaus siitä, ettei se hyödynnä lainsäädännön mahdollistamaa perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden laajentamista, vaan sitoutuu vakaisiin ja ennakoitaviin työsuhteisiin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Raision kaupunki:

1. linjaa, ettei se hyödynnä lainsäädännön mahdollistamaa perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden laajentamista
2. irtisanoutuu periaatteellisella tasolla perusteettomien määräaikaisuuksien käytöstä
3. selvittää määräaikaisten työsuhteiden määrän ja perusteet toimialoittain
4. vakinaistaa tehtäviä, joissa työvoiman tarve on pysyvää
5. laatii sitovat ohjeet määräaikaisuuksien käytölle
6. seuraa ja raportoi määräaikaisuuksien kehitystä valtuustolle vuosittain

4.5.2026 Raisiossa

Heidi Aaltonen
Niko Toivonen
Pauliina Kannisto
Mikko Kangasoja
Emma Lindqvist
Juha Hellstén
Aleksi Suro
Kari Kannisto

Venla Käyhkö
Heidi Leyser-Kopra
Kimmo Kosonen
Marjo Himanen
Mari-Johanna Vähäsarja
Jarno Huhtanen
Hannele Lehto-Laurila

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 18.05.2026 § 168

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen henkilöstöpalvelujen valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 184
595/01.00.00/2026

Valmistelija: henkilöstöjohtaja Piia Syvänen, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtuutettu Heidi Aaltosen ym. valtuutettujen aloitteessa esitetään, että Raision kaupunki irtisanoutuu perusteettomista määräaikaisuuksista, varautuu mahdollisiin lainsäädäntömuutoksiin, selvittää määräaikaisuuksien määrän ja perusteet toimialoittain, vakinaistaa pysyväluonteiset tehtävät, laatii sitovat ohjeet määräaikaisuuksien käytölle sekä seuraa ja raportoi kehitystä valtuustolle vuosittain.

Aloitteessa tuodaan esiin huoli siitä, että määräaikaisuuksia käytetään käytännössä myös tilanteissa, joissa työvoiman tarve on pysyvä ja että määräaikaisuuksien ketjuttaminen näkyy erityisesti varhaiskasvatuksessa, opetuksessa, koulunkäynnin ohjauksessa sekä tukipalveluissa. Aloitteessa nostetaan esiin myös vaikutuksia työntekijöiden asemaan, henkilöstön pysyvyyteen sekä palvelujen jatkuvuuteen ja laatuun.

Määräaikaisuuksien käytön periaatteet ja ohjeistus Raision kaupungissa

Raision kaupunki toimii työnantajana siten, että määräaikaisia työ- ja virkasuhteita käytetään ainoastaan lain sallimilla perusteilla. Määräaikaisuuden käyttöä ohjaavat suoraan velvoittavat säännökset ja perusteettomien määräaikaisten palvelussuhteiden solmiminen ei ole sallittua.

Määräaikaisuudelle on oltava aina perusteltu syy. Työnantajan aloitteesta ilman perusteltua syytä tehtyä määräaikaista työsopimusta on pidettävä toistaiseksi voimassa olevana. Lisäksi laki kieltää määräaikaisten ketjuttamisen silloin, kun määräaikaisten työsopimusten lukumäärä tai niiden yhteenlaskettu kesto taikka niistä muodostuva kokonaisuus osoittaa työvoimatarpeen pysyväksi.

Raision kaupunki tukee esihenkilöitä ohjeistuksella ja koulutuksella siten, että määräaikaisuuden laillinen peruste varmistetaan ja kirjataan aina työsopimukseen/viranhoitomääräykseen. Myös uuden esihenkilön koulutuskokonaisuudessa käydään läpi määräaikaisia palvelussuhteita. Koulutuksissa ja ohjeissa on käsitelty mm.

- mitä määräaikainen virka- tai työsuhde tarkoittaa ja mitä edellytyksiä laissa on,
- määräaikaisuuden perusteen pakollisesta kirjaamisesta työsopimukseen/virkamääräykseen,
- esimerkkejä hyväksyttävistä perusteista sekä
- seuraamuksia laittomasta määräaikaisuudesta.

Tyypillisiä hyväksyttäviä syitä määräaikaisuudelle ovat sijaisuus, kelpoisuuden puuttuminen, projekti tai hanke, valmisteilla oleva organisaatiomuutos, harjoittelu tai henkilön oma pyyntö. Jos esihenkilö on epävarma määräaikaisuuden perusteesta, hän voi olla yhteydessä henkilöstöpalveluihin.

Määräaikaisuuksien seuranta ja raportointi

Raision kaupungin henkilöstön tunnusluvut, mukaan lukien määräaikaisten palvelussuhteiden lukumäärä sekä koko henkilöstön ikärakenne, raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle ja valtuustolle henkilöstöraportissa. Vuoden 2025 henkilöstöraportissa kerrotaan, että Raision kaupungin koko henkilöstömäärä oli 31.12.2025 tilanteessa 1077 henkilöä. Näistä määräaikaisia työntekijöitä oli 174, mikä oli 25 työntekijää vähemmän kuin vuonna 2024.

Henkilöstöraportissa julkaistaan myös henkilöstön ikärakennetta koskevat keskeiset tiedot. Vuonna 2025 kaupungin koko henkilöstön keski-ikä oli 46. Määräaikaisten henkilöiden keski-ikää ei ole raportoitu erikseen, mutta se oli 35,1 vuotta.

Henkilöstöraportissa ei raportoida henkilöstön sukupuolijakaumaa. Raision kaupungin vuosille 2026–2029 laaditussa henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuitenkin kerrotaan, että kaupungin koko henkilömäärästä oli 31.12.2025 tilanteessa naisia 889 (82,5 %) ja miehiä 188 (17,5 %). Määräaikaisten sukupuolijakauma on suunnilleen samanlainen: naisia oli 174 määräaikaisesta 149 (85,6 %) ja miehiä 25 (14,4 %).

Aloitteessa esitetyt toimenpiteet

Aloitteessa on esitetty, että Raision kaupunki

1. linjaa, ettei se hyödynnä lainsäädännön mahdollistamaa perusteettomien määräaikaisten työsuhdeiden laajentamista
2. irtisanoutuu periaatteellisella tasolla perusteettomien määräaikaisuuksien käytöstä

3. selvittää määräaikaisten työsuhteiden määrän ja perusteet toimialoittain
4. vakinaistaa tehtäviä, joissa työvoiman tarve on pysyvää
5. laatii sitovat ohjeet määräaikaisuuksien käytölle
6. seuraa ja raportoi määräaikaisuuksien kehitystä valtuustolle vuosittain

Vastaukset

1. Hallitus on tehnyt eduskunnalle esityksen työsopimuslain muuttamisesta (HE 199/2025 vp). Keskeinen muutos on, että määräaikainen työsopimus voitaisiin tietyin ehdoin tehdä enintään vuodeksi ilman perusteltua syytä. Työsopimuslaki ei kuitenkaan vielä mahdollista tätä pitkäaikaistyöttömiä lukuun ottamatta. Raision kaupungilla nähdään tärkeänä, että määräaikaisia työsuhteita käytetään vain silloin, kun siihen on tosiasiallinen ja lainmukainen peruste. Tämä vähentää tulkintariskejä, tukee yhdenvertaista kohtelua ja edistää pitkäjänteistä henkilöstöpolitiikkaa.
2. Raision kaupunki toimii työnantajana siten, että määräaikaisia työ- ja virkasuhteita käytetään ainoastaan lain sallimilla perusteilla.
3. Esitetty alla.
4. Uusien vakituisten vakanssien perustamisesta tehdään esitykset pääsääntöisesti talousarviokäsittelyn yhteydessä. Kaupunginjohtaja päättää hyväksytyin talousarvion puitteissa työsuhteisten vakanssien perustamisesta ja kaupunginhallitus päättää talousarvioon sisällyttämättömien toistaiseksi voimassa olevien työsuhteisten vakanssien perustamisesta. Työvoiman tarvetta arvioidaan näin ollen vuosittain kaikilla toimialoilla ja suunnittelussa huomioidaan esimerkiksi palvelutuotantoon vaikuttavat lainsäädännön muutokset ja resurssien riittävyys.
5. Raision kaupunki ohjeistaa ja kouluttaa esihenkilöitä määräaikaisissa palvelussuhteissa, eikä esihenkilö voi käyttää omaa harkintavaltaa solmimalla määräaikaisia palvelussuhteita ilman hyväksyntää perustetta. Jos työsopimuslaki muuttuu tältä osin, niin se tuo samalla tarpeen laatia tarkemmat, päivitettyt ohjeet määräaikaisuuksien käytölle.
6. Määräaikaisten palvelussuhteiden määrää sekä henkilöstön rakennetta koskevia tietoja seurataan ja raportoidaan vuosittain henkilöstöraportissa. Henkilöstötunnuslukujen raportoinnissa on keskeistä, että niistä raportointi liittyy kiinteästi organisaation tavoitteisiin ja niiden seurantaan.

Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä ja perusteet

Valtuutettujen aloitteessa mainitaan, että määräaikaisia työsuhteita käytetään käytännössä tilanteissa, joissa työvoiman tarve on pysyvä. Tämä näkyy aloitteen mukaan erityisesti varhaiskasvatuksessa, opetuksessa, koulunkäynnin ohjauksessa sekä tukipalveluissa, joissa määräaikaisuudet ketjuuntuvat ja muodostavat tosiasiallisesti pysyvän työvoiman käytön mallin ilman vakituista työsuhdetta.

Raision kaupungin sivistys- ja vapaa-aikatoimialalla on määräaikaisia palvelussuhteita tällä hetkellä 226. Tässä luvussa on mukana Raisio-opiston sivutoimiset tuntiopettajat, joita ei lasketa henkilöstöraportin henkilöstömäärään. Yleisimmät määräaikaisuuden perusteet ovat sijaisuus ja kouluverkon keskeneräisyys.

Raision kaupungin elinvoima- ja kilpailukykytoimialalla on määräaikaista palvelussuhteita tällä hetkellä 27. Yleisin määräaikaisuuden peruste on sijaisuus.

Lisäksi kaupungilla on tällä hetkellä neljä palkattua harjoittelijaa, joita ei ole laskettu yllä oleviin lukuihin.

Yhteenveto

Raision kaupunki ymmärtää valtuutettujen esittämän huolen määräaikaisten työsuhteiden perusteettomasta käytöstä sekä niiden ketjuttamisesta tilanteissa, joissa työvoiman tarve on pysyvä. Kaupungin käytäntö perustuu siihen, että määräaikaista työ- ja virkasuhteita käytetään ainoastaan lain sallimilla ja perustelluilla syillä, eikä määräaikaistuuksia voida käyttää tai jatkaa tilanteissa, joissa työvoiman tarve on pysyvä. Tältä osin kaupungin nykyiset toimintatavat vastaavat aloitteessa esitettyä tavoitetta.

Esihenkilöille annettava ohjeistus ja koulutus määräaikaisten palvelussuhteiden käytöstä arvioidaan nykytilanteessa riittäväksi. Asiaa tarkastellaan ja ohjeistusta päivitetään tarvittaessa mahdollisten lainsäädäntömuutosten yhteydessä.

Vuoden 2027 taloussuunnittelun ja talousarvion valmistelun yhteydessä tarkastellaan toimialoittain määräaikaisten palvelussuhteiden määrää, työvoiman tulevaa tarvetta sekä uusien vakanssien perustamistarpeita osana kaupungin normaalia henkilöstösuunnittelua.

Raision kaupungin pääluottamusedustajien näkemykset aloitteessa nouseviin asioihin ovat yhteneväiset kaupungin kanssa. Heidän mukaansa määräaikaista palvelussuhteita käytetään voimassa olevan lainsäädännön ja säännösten mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Jonna Mero esitti Eveliina Tyyskäsän kannattamana, että aloitteen vastaus lähetetään uudelleen valmisteltavaksi siten, että uudesta vastauksesta käy ilmi, miten kaupunki omalla toiminnallaan ehkäisee uuden lain mahdollistamat heikennykset työntekijöiden oikeuksiin.

Hannele Lehto-Laurila poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17.30 ja samalla varajäsen Pauliina Kannisto saapui.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus. Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että esittelijän päätösehdotus on jaa ja Meron ehdotus on ei.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin viisi jaa-ääntä (Janne Aso, Tanja Parkko, Mikko Kangasoja, Jukka Rantala, Jari Salonen) ja kuusi ei-ääntä (Janne Laulumaa, Johanna Salonen, Pauliina Kannisto, Emma Lindqvist, Eveliina Tyyskänen, Jonna Mero). Puheenjohtaja totesi, että Meron

ehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi ja asia palautetaan valmisteluun.